

Η Αγία και Μεγάλη Εβδομάδα: Πορεία προς την Ανάσταση

/ [Ορθόδοξες Προβολές](#)

Η εβδομάδα πρὶν τὸ Πάσχα ὀνομάστηκε **Μεγάλη** ἀπὸ τοὺς πρώτους κιόλας χριστιανικοὺς αἰῶνες κι αὐτὸ γιατί, ὅπως μας ἐξηγεῖ ὁ Ἅγ. Ἰω. ὁ Χρυσόστομος, **μεγάλα καὶ κοσμοσωτήρια γεγονότα συνέβησαν στὴ διάρκειά της**. Κέντρο αὐτῶν τῶν γεγονότων εἶναι βεβαίως τὰ **Ἅγια καὶ ἄχραντα Πάθη**, ἡ **θεόσωμη Ταφὴ καὶ ἡ ἔνδοξη Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου**.

Γιὰ τὴ διευκόλυνση τῶν πιστῶν οἱ ἀκολουθίες τῆς Μ. Ἑβδομάδος τελοῦνται ἀντίστροφα τοῦ κανονικοῦ, δηλ. οἱ Ὁρθροὶ τελοῦνται τὸ ἀπόγευμα καὶ οἱ Ἑσπερινοὶ τὸ πρωί. Παλαιότερα οἱ ὁρθροὶ τελοῦνταν λίγο μετὰ τὰ μεσάνυχτα, ὅμως ἡ ὥρα αὐτὴ δὲν ἦταν κατάλληλη γιὰ τὴν προσέλευση τῶν πιστῶν. Ἔτσι λοιπὸν σήμερα οἱ ἱερὲς Ἀκολουθίες τελοῦνται ὡς ἐξῆς:

Κυριακὴ Βαΐων ἀπόγευμα: Ὁρθρὸς Μ. Δευτέρας

Μ. Δευτέρα πρωί: Ἑσπερινὸς Μ. Δευτέρας

Μ. Δευτέρα απόγευμα: Όρθρος Μ. Τρίτης

Μ. Τρίτη πρωί: Έσπερινός Μ. Τρίτης

Μ. Τρίτη απόγευμα: Όρθρος Μ. Τετάρτης

Μ. Τετάρτη πρωί: Έσπερινός Μ. Τετάρτης

Μ. Τετάρτη απόγευμα: Όρθρος Μ. Πέμπτης

Μ. Πέμπτη πρωί: Έσπερινός Μ. Πέμπτης

Μ. Πέμπτη απόγευμα: Όρθρος Μ. Παρασκευής

Μ. Παρασκευή πρωί: Έσπερινός Μ. Παρασκευής

Μ. Παρασκευή απόγευμα: Όρθρος Μ. Σαββάτου

Μ. Σάββατο πρωί: Έσπερινός Μ. Σαββάτου

Μ. Σάββατο βράδυ: Όρθρος Κυριακής τοῦ Πάσχα

Κυριακή του Πάσχα πρωί ἢ ἀπόγευμα: Έσπερινός της Ἀγάπης

Ἡ ὕμνολογία καὶ τὰ ἀγιογραφικὰ ἀναγνώσματα τῆς Μ. Ἑβδομάδας εἶναι ἰδιαίτερος κατανυκτικὰ καὶ μᾶς βοηθοῦν νὰ κατανοήσουμε καὶ νὰ ζήσουμε κυριολεκτικὰ τὰ Πάθη καὶ τὴν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου. Λέει χαρακτηριστικὰ ἕνας ὕμνος: **«Συμπορευθῶμεν αὐτῷ καὶ συσταυρωθῶμεν... ἵνα καὶ συζήσωμεν αὐτῷ...»**

Κυριακὴ τῶν Βαΐων: Τὴν τελευταία Κυριακὴ τῆς Ἀγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ἐορτάζουμε **τῇ θριαμβευτικῇ εἰσοδῷ τοῦ Κυρίου στὰ Ἱεροσόλυμα** κατὰ τὴν ὁποία ὁ λαὸς ἔκπληκτος ἀπὸ τὸ θαῦμα τῆς ἀνάστασης τοῦ Λαζάρου ποὺ εἶχα προηγηθεῖ ὑποδέχτηκε τὸν Χριστὸ κρατώντας κλαδιὰ φοινίκων καὶ βᾶγια. Σὲ ἀνάμνηση ἐκείνης τῆς ὑποδοχῆς κρατᾶμε κι ἐμεῖς αὐτὴ τὴ μέρα κλαδιὰ δάφνης ὑποδεχόμενοι τὸν Κύριο ὅχι σὰν ἕνα θριαμβευτὴ, κοσμικὸ βασιλιά, ὅπως τὸν φαντάζονταν οἱ Ἰουδαῖοι, ἀλλὰ σὰν αἰώνιο, πνευματικὸ βασιλιά. Ἡ εἰσοδος, ὅμως, τοῦ Κυρίου στὰ Ἱεροσόλυμα ἦταν καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς πορείας Του πρὸς τὸ Πάθος. Ἦδη οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι εἶχαν ἀποφασίσει τὴ θανάτωσή Του καὶ ὁ Ἰούδας τὴν προδοσία. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ Κυριακὴ τῶν Βαΐων εἶναι ταυτόχρονα καὶ ἡ ἑναρξη τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδας.

«Ἴδου ὁ Νυμφίος ἔρχεται ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτός· καὶ μακάριος ὁ δοῦλος, ὃν εὕρῃσει γρηγοροῦντα· ἀνάξιος δὲ πάλιν, ὃν εὕρῃσει ραθυμούντα. Βλέπε οὖν, ψυχὴ μου, μὴ τῷ ὕπνῳ κατενεχθῇς, ἵνα μὴ τῷ θανάτῳ παραδοθῇς καὶ τῆς βασιλείας ἔξω κλεισθῇς· ἀλλὰ ἀνάνηψον κράζουσα

· Ἄγιος, ἅγιος, ἅγιος εἶ ὁ Θεός` διὰ τῆς Θεοτόκου ἐλέησον ἡμᾶς.»

Μεγάλη Δευτέρα: Εἶναι ἀφιερωμένη στὴ μνήμη τοῦ Ἀγ. Ἰωσήφ τοῦ παγκάλου, γιοῦ τοῦ πατριάρχου Ἰακώβ. Τὰ ἀδέλφια τοῦ Ἰωσήφ τὸν φθονοῦσαν, γι' αὐτὸ τὸν ἔριξαν μέσα σ' ἓνα λάκκο καὶ κατόπιν τὸν πούλησαν σὲ Αἰγυπτίους ἐμπόρους. Ὑπέφερε πολλά, ὅμως στὸ τέλος δοξάστηκε κι ἔγινε ἄρχοντας τῆς Αἰγύπτου. **Ὁ Ἰωσήφ θεωρεῖται τύπος τοῦ Χριστοῦ γιὰ τὰ παθήματα, τὴν ἀρετὴ του, τὴν πραότητα καὶ τὴν ἀνεξικακία του.** Καὶ ὁ Κύριος φθονήθηκε ἀπὸ τοὺς ἀρχιερεῖς, τοὺς Γραμματεῖς καὶ τοὺς Φαρισαίους καὶ ἀφοῦ ὑπέφερε πολλὰ γιὰ τὴ σωτηρία μας δοξάστηκε μὲ τὴν Ἀνάστασή Του.

Ἐπίσης τὴ Μ. Δευτέρα τελεῖται **ἀνάμνηση τῆς ξηρανθείσας συκῆς.** Σύμφωνα μὲ τὴν εὐαγγελικὴ διήγηση τὸ θαῦμα αὐτὸ ἔγινε τὴν ἐπομένη τῆς εἰσόδου τοῦ Κυρίου στὰ Ἱεροσόλυμα. Ὁ Χριστὸς βλέποντας στὸ δρόμο μία συκιά, πῆγε κοντά της, μὰ δὲ βρῆκε παρὰ μόνο φύλλα` καὶ τῆς λέει: «Ποτὲ πιά μὴν ξαναβγάλεις καρπὸ!» Κι ἀμέσως ξεράθηκε ἡ συκιά. Ἐκείνη ἡ ἄκαρπη συκιά συμβόλιζε τὴ συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων ποὺ δὲν εἶχε νὰ παρουσιάσει πνευματικοὺς καρποὺς καὶ γι' αὐτὸ καταδικάστηκε ἀπὸ τὸν Κύριο. Συμβόλιζε ἀκόμα καὶ κάθε ἄνθρωπο ποὺ δὲν ἔχει πνευματικὴ καρποφορία. Τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Ὁρθρου τῆς Μ. Δευτέρας ἀφηγεῖται ὅχι μόνο τὸ ἐπεισόδιο τῆς συκῆς ἀλλὰ καὶ τὶς παραβολὰς τῶν δυὸ γιῶν (Ματθ. 21, 28-32) καὶ τῶν κακῶν γεωργῶν (Ματθ. 21, 33-46) μέσο τῶν ὁποίων ὁ Κύριος προεῖπε τὴν ἀπόρριψη τοῦ ἱσραηλιτικοῦ λαοῦ. Οἱ παραβολὰς αὐτὲς ἐλέγχθησαν τὴν ἡμέρα μετὰ τὴν Κυριακὴ τῶν Βαΐων καὶ γι' αὐτὸ ἡ Ἐκκλησία ὅρισε νὰ διαβάζονται τὴν Μ. Δευτέρα.

Μεγάλη Τρίτη: Εἶναι ἀφιερωμένη **στὴν παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων** (Ματθ. 25, 1 - 13). Ὅμως οἱ ὕμνοι τῆς ἡμέρας ἀναφέρονται καὶ στὴν παραβολὴ τῶν ταλάντων (Ματθ. 25, 14 - 30) καθὼς καὶ στὴ μέλλουσα κρίση (Ματθ. 25, 31 - 46). Οἱ τρεῖς αὐτὲς παραβολὰς ἀποτελοῦν μέρος μιᾶς μεγάλης διδασκαλίας ποὺ ἔκανε ὁ Χριστὸς κατ' ἰδίαν στοὺς μαθητὲς τοῦ στὸ Ὅρος τῶν Ἑλαιῶν λίγες μέρες πρὶν ἀπὸ τὸ Πάθος Του. Σ' αὐτὴ τὴν ὁμιλία περιλαμβάνονται σπουδαῖες καὶ βαρυσήμαντες προβλέψεις γιὰ τὴν καταστροφὴ τῆς Ἱερουσαλὴμ καὶ τὴ συντέλεια τοῦ κόσμου. Ὁ Κύριος τόνισε ἀκόμα πὼς **πρέπει νὰ ἡμαστε πάντα ἔτοιμοι νὰ Τὸν ὑποδεχτοῦμε** γιατί θὰ ἔρθει σὲ ἄγνωστο χρόνο. Ἀπὸ τὴν παραβολὴ τῶν δέκα παρθένων εἶναι ἐμπνευσμένο τὸ τροπάριο «Ἰδοὺ ὁ Νυμφίος ἔρχεται ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτός...» καὶ ὁ ἀκόλουθος ὕμνος:

«Τὸν νυμφῶνα σου βλέπω, Σωτήρ μου, κεκοσμημένον καὶ ἔνδυμα οὐκ ἔχω, ἵνα εἰσέλθω ἐν αὐτῷ· λάμπρυνόν μου τὴν στολὴν τῆς ψυχῆς, φωτοδότα, καὶ σῶσον με».

Μεγάλη Τετάρτη: Τὸ συναξάρι τῆς Μ. Τετάρτης ἀναφέρει ὡς θέμα τὴν ἄλειψη τοῦ Κυρίου μὲ μύρο ἀπὸ μία γυναῖκα πόρνη, γεγονὸς ποὺ συνέβη λίγο πρὶν ἀπὸ τὸ πάθος Του. Ἡ ὑμνογραφικὴ παράδοση συγκρίνει τὴν μετάνοια τῆς πόρνης μὲ τὸ φοβερὸ ὀλίσθημα τοῦ Ἰούδα καὶ παραλληλίζει τὶς δυὸ ψυχικὲς καταστάσεις. Ἡ πόρνη ἐλευθερώνεται ἀπὸ τὴν ἁμαρτία καὶ μετανοεῖ, ἐνῶ ὁ Ἰούδας αἰχμαλωτίζεται ἀπὸ τὴ φιλαργυρία καὶ ἀποχωρίζεται ἀπ' τὸ Θεό. Ἰδιαίτερα συγκινητικὸ εἶναι τὸ γνωστὸ «τροπάριο τῆς Κασσιανῆς» (γραμμένο ἀπὸ τὴ μοναχὴ Κασσιανή) ποὺ ἐκφράζει τὴ θερμὴ μετάνοια καὶ ἐξομολόγηση τῆς ἁμαρτωλῆς γυναίκας:

Κύριε, ἡ ἐν πολλαῖς ἁμαρτίαις περιπεσοῦσα γυνή, τὴν σὴν αἰσθομένη Θεότητα, μυροφόρου ἀναλαβοῦσα τάξιν, ὁδυρομένη μύρα σοὶ πρὸ τοῦ ἐνταφιασμοῦ κομίζει. Οἶμοι! λέγουσα, ὅτι νῦν μοὶ ὑπάρχει, οἶστρος ἀκολασίας, ζοφώδης τὲ καὶ ἀσέληνος, ἔρως τῆς ἁμαρτίας. Δέξαι μου τὰς πηγᾶς τῶν δακρύων, ὁ νεφέλαις διεξάγων τῆς θαλάσσης τὸ ὕδωρ· κάμφθητι μοὶ πρὸς τοὺς στεναγμοὺς τῆς καρδίας, ὁ κλίνας τοὺς οὐρανοὺς τῇ ἀφάτῳ σου κενώσει. Καταφιλήσω τοὺς ἀχράντους σου πόδας, ἀποσμήξω τούτους δὲ πάλιν τοῖς τῆς κεφαλῆς μου βοστρύχης ὦν ἐν τῷ παραδείσῳ Εὐὰ τὸ δειλινὸν κρότον τοῖς ὤσιν ἠχηθεῖσα, τῷ φόβῳ ἐκρύβη. Ἄμαρτιῶν μου τὰ πλήθη καὶ κριμάτων σου ἀβύσσους τὶς ἐξιχνιάσει, ψυχοσώστα Σωτήρ μου; Μὴ μὲ τὴν σὴν δούλην παρίδης, ὁ ἀμέτρητον ἔχων τὸ ἔλεος.

Τῇ Μ. Τετάρτῃ ἡ ὑμνολογία φέρνει στὴ μνήμη μας καὶ τὴ σύγκλιση τοῦ Συνεδρίου, δηλ. τοῦ ἀνώτατου δικαστηρίου τῶν Ἰουδαίων, τὸ ὁποῖο καὶ ἀποφάσισε τὴ σύλληψη καὶ τὴν καταδίκη τοῦ Κυρίου. Οἱ ὕμνοι τῆς Μ. Τετάρτης ἀναφέρονται ἐπίσης στὴν ἀπόφαση τοῦ Ἰούδα νὰ παραδώσει τὸν Κύριο καὶ στὴ συμφωνία του μὲ τοὺς ἀρχιερεῖς.

Μεγάλη Πέμπτη: Τὰ γεγονότα τῆς Μ. Πέμπτης εἶναι κατὰ σειρὰ τὰ ἑξῆς: 1. Ὁ Ἱερὸς Νιπτήρας, δηλ. τὸ πλύσιμο τῶν ποδιῶν τῶν Ἀποστόλων ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Κύριο. 2. Ὁ Μυστικὸς Δεῖπνος, δηλ. ἡ παράδοση τοῦ μυστηρίου τῆς Θ. Εὐχαριστίας ἀπὸ τὸ Χριστό. 3. Ἡ «ὑπερφυῆς προσευχή», δηλ. ἡ ἀγωνιώδης προσευχὴ τοῦ Κυρίου στὴ Γεσθημανὴ πρὶν τὴ σύλληψή Του. 4. Ἡ προδοσία τοῦ Ἰούδα, δηλ. ἡ παράδοση τοῦ Κυρίου στοὺς Ἰουδαίους μὲ φίλημα.

Μεγάλη Παρασκευή: ἐπιτελοῦμε ἀνάμνηση τῆς Σταύρωσης τοῦ Κυρίου. Ἡ ἀκολουθία τῶν Ἁγίων καὶ Ἀχράντων Παθῶν τοῦ Κυρίου, ὅπως ὀνομάζεται, μᾶς φέρνει στὴ μνήμη ὅσα ὑπέμεινε γιὰ χάρη μας ὁ Κύριος: **«τοὺς ἔμπυσμούς, τὰ ραπίσματα, τὰ κολαφίσματα, τὰς ὕβρεις, τοὺς γέλωτας, τὴν πορφυρὰν χλαῖναν, τὸν κάλαμον, τὸν σπόγγον, τὸ ὄξος, τοὺς ἥλους, τὴν λόγχην` καὶ πρὸ πάντων τὸν σταυρὸν καὶ τὸν θάνατον».**

Γίνεται ἐπίσης μνεῖα τοῦ εὐγνώμονος ληστοῦ ποὺ ἔλαβε συγχώρηση ἀπὸ τὸν Κύριο καὶ μὲ τὴ μετάνοιά του **«πρῶτος παραδείσου πύλας ἀνοίξας εἰσῆλθεν».**

Τὸ ἰδιαίτερο χαρακτηριστικό τῆς ἀκολουθίας εἶναι ἡ ἀνάγνωση δώδεκα Εὐαγγελίων. Ἀπὸ αὐτά, τὸ πρῶτο (τὸ Εὐαγγέλιο τῆς Διαθήκης) περιλαμβάνει τὶς ὑποθήκες τοῦ Χριστοῦ πρὸς τοὺς μαθητὲς καὶ τὴν Ἀρχιερατικὴ προσευχή Του. Τὰ ὑπόλοιπα Εὐαγγέλια ἐξιστοροῦν τὴ σύλληψη, τὴ δίκη, τὰ πάθη, τὸ σταυρικὸ θάνατο, τὴν ταφή τοῦ Κυρίου καθὼς καὶ τὴν ἀσφάλιση τοῦ τάφου μὲ τὴ βοήθεια τῆς κουστωδίας. Μετὰ τὴν ἀνάγνωση τοῦ πέμπτου Εὐαγγελίου γίνεται ἡ λιτάνευση τοῦ Ἑσταυρωμένου, ἡ τοποθέτησή Του στὸ μέσο τοῦ Ναοῦ καθὼς ὁ χορὸς ψάλλει ἀργὰ καὶ κατανυκτικὰ τὸ ἐξῆς τροπάριο: **«Σήμερον κρεμᾶται ἐπὶ ξύλου ὁ ἐν ὕδασι τὴν γῆν κρεμάσας. Στέφανον ἐξ ἀκανθῶν περιτίθεται ὁ τῶν ἀγγέλων Βασιλεὺς. Ψεύδη πορφύραν περιβάλλεται ὁ περιβάλλων τὸν οὐρανὸν ἐν νεφέλαις. Ράπισμα κατεδέξατο ὁ ἐν Ἰορδάνῃ ἐλευθερώσας τὸν Ἀδάμ. Ἦλοις προσηλώθη ὁ Νυμφίος τῆς Ἐκκλησίας. Λόγχῃ ἐκεντήθη ὁ Υἱὸς τῆς Παρθένου. Προσκυνοῦμεν σου τὰ πάθη, Χριστέ. Δεῖξον ἡμῖν καὶ τὴν ἔνδοξόν σου ἀνάστασιν».**

Μέγα Σάββατο : Τὴν ἡμέρα αὐτὴ ἐορτάζουμε **«τὴν θεόσωμον ταφὴν καὶ τὴν εἰς ἄδου κάθοδον»** τοῦ Κυρίου. Ὁ Χριστὸς ἀναπαύεται μέσα στὸν τάφο, ὅπως **«ἀναπαύθηκε»** ὅταν πρωτοδημιούργησε τὸν κόσμον τὴν ἑβδόμη μέρα. Ὅμως ἀναπαύεται ὡς θεάνθρωπος. Τὸ πανάχραντο σῶμα Του θάπτεται στὸν τάφο, ἀλλὰ πνευματικὰ ὁ ἴδιος μεταβαίνει στὸν Ἄδην καὶ συνεχίζει τὸ σωτηριῶδες ἔργο Του. Καλεῖ κοντὰ Του ὅλους τοὺς δικαίους τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, ἀπὸ τὸν Ἀδὰμ καὶ τὴν Εὐὰ μέχρι τοὺς ἔσχατους ἀνθρώπους τοῦ Θεοῦ, ὥστε νὰ μὴν λείπει κανεὶς ἀπὸ τὸ παγκόσμιο προσκλητήριον τῆς σωτηρίας, ποὺ εἶναι τελικὰ μιὰ ἀναδημιουργία τοῦ κόσμου καὶ ὁλοκλήρωσης τῆς ἀνθρωπότητας. Ἡ κάθοδος αὐτὴ ἦταν τὸ τελειωτικὸ χτύπημα κατὰ τοῦ θανάτου. Γι' αὐτὸ ψέλνουμε χαρακτηριστικά: **«Ὅτε κατήλθες πρὸς τὸν θάνατον, ἡ ζωὴ ἡ ἀθάνατος, τότε τὸν ἄδην ἐνέκρωσας τὴ ἀστραπὴ τῆς θεότητος».**

Στὸν ὄρθρο τοῦ Μ. Σαββάτου ψάλλονται **τὰ Ἐγκώμια**, δηλ. σύντομα τροπάρια ποὺ ἐξιστοροῦν τὰ πάθη τοῦ Κυρίου, ἐξυμνοῦν τὴν ταφή του καὶ διασαλπίζουν τὴ νίκη

Τοῦ κατὰ τοῦ θανάτου. Πρὸς τὸ τέλος τοῦ Ὁρθρου γίνεται καὶ περιφορὰ τοῦ Ἐπιταφίου γύρω ἀπὸ τοὺς δρόμους τῆς ἐνορίας.

Ὁ Ἑσπερινός τοῦ Μ. Σαββάτου ποὺ τελεῖται τὸ πρῶτὸ μαζὶ μὲ τὴ θ. Λειτουργία τοῦ Μ. Βασιλείου εἶναι ἐξ' ὁλοκλήρου ἀναστάσιμος. Εἶναι ὁ Ἑσπερινός του Πάσχα. Ψάλλονται ὕμνοι ἀναστάσιμοι, διαβάζεται ἡ προφητεία τοῦ Ἰωνᾶ τοῦ ὁποίου τὸ πάθημα προτύπωνε τὴν ταφὴ καὶ τὴν ἀνάστασι τοῦ Κυρίου. Μετὰ ἀπὸ λίγο ἀντηχεῖ σὰν νικητήρια ἰαχὴ ὁ ψαλμικὸς ἦχος: **«Ἀνάστα ὁ Θεός, κρῖνον τὴν γῆν, ὅτι σὺ κατακληρονομήσεις ἐν πάσι τοῖς ἔθνεσι».**

Η ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

Τὸ Πάσχα ἦταν ἀρχαιότατη ἰουδαϊκὴ γιορτὴ ποὺ τελοῦνταν τὴ νύχτα τῆς 14ης πρὸς τὴ 15η τοῦ μηνὸς Νισᾶν. **Οἱ Ἰουδαῖοι γιόρταζαν τὴν ἀπελευθέρωσή τους ἀπὸ τὴν δουλεία τῶν Αἰγυπτίων** κατόπιν τῆς σφαγῆς τῶν πρωτότοκων τῶν Αἰγυπτίων, ἀπ' τὴν ὁποία διέφυγαν τὰ δικά τους πρωτότοκα χάρις στὸ αἷμα τοῦ ἀμνοῦ μὲ τὸ ὁποῖο ἄλειψαν τὶς πόρτες τῶν σπιτιῶν τους. Ἡ λέξη **πάσχα** ὑπενθυμίζει τὴ θαυμαστὴ διάβασι τῆς Ἐρυθρᾶς θάλασσας ἀπὸ τοὺς Ἰσραηλῖτες καὶ γενικότερα τὴ διάβασή τους ἀπὸ τὴ δουλεία στὴν ἐλευθερία. Ὅμως τὰ γεγονότα ἐκεῖνα ἦταν συμβολικὰ καὶ προφητικά. Τὸ ἰουδαϊκὸ Πάσχα ἦταν τύπος τοῦ χριστιανικοῦ. **Ὁ πασχάλιος ἀμνὸς τῶν Ἰουδαίων ἦταν σύμβολο καὶ τύπος τοῦ ἀληθινοῦ πασχάλιου ἀμνοῦ, τοῦ Χριστοῦ, ποὺ θυσιάστηκε γιὰ μᾶς καὶ μὲ τὸ αἷμα τοῦ ἐξαγόρασε τὴν ἐλευθερίαν μας ἀπὸ τὴν δουλείαν τῆς ἁμαρτίας.** Κατὰ δὲ θεία οἰκονομία ἡ θυσία τοῦ Κυρίου συνέπεσε μὲ τὸ ἰουδαϊκὸ πάσχα, ποὺ ἐκεῖνο τὸ ἔτος ἔτυχε νὰ εἶναι Σάββατο. Ὁ Κύριος σταυρώθηκε καὶ πέθανε τὴν Παρασκευή, τὸ βράδυ ὅπου οἱ Ἰουδαῖοι ἔτρωγαν τὸν πασχάλιον ἀμνὸν καὶ ἀναστήθηκε μετὰ τὸ Σάββατο, δηλ. τὴν πρώτη μέρα τῆς ἐβδομάδας ἢ ὁποία γι' αὐτὸ τὸ λόγο ὀνομάστηκε Κυριακή. **Ἡ πασχαλινὴ ἀκολουθία εἶναι ἰδιαιτέρως λαμπρή.** Ξεκινᾷ στὶς 12, μεσάνυχτα τοῦ Μ. Σαββάτου μὲ τὸν Ὁρθρον καὶ συνεχίζει μὲ τὴν θ. Λειτουργία. **Τὸ ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα τελεῖται ὁ Ἑσπερινὸς τῆς Ἀγάπης.** Κατὰ τὴ διάρκειά του διαβάζεται ἡ εὐαγγελικὴ περικοπὴ ποὺ ἐξιστορεῖ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Κυρίου στοὺς δώδεκα μαθητὲς τὴν ἡμέραν τῆς Ἀνάστασός Του. Τὸ Εὐαγγέλιον αὐτὸ διαβάζεται σὲ ὅσο τὸ δυνατόν περισσότερες γλῶσσες γιὰ νὰ κηρυχθεῖ σ' ὅλα τὰ ἔθνη ὅτι **«Χριστὸς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο. Αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν».**